

INGEZONDEN.

ZIEKENFONDSSTRIJD TE BOCHOLT.

Heeren artsen, die een aanvraag mochten krijgen om zich te verbinden aan de „Krankenkassen” te Bocholt voor de behandeling der in Nederland wonende arbeiders, leden dier „Krankenkassen”, worden dringend gewaarschuwd op dergelijk verzoek niet in te gaan alvorens inlichtingen te hebben ingewonnen bij den ondergeteekende, 1ste Constantijn Huygensstraat 106 te Amsterdam.

HECTOR TREUB.

ONBLOEDIGE VERGROOTING DER CONJUGATA VERA.

JONGES eischt, dat ik allereerst verklaar, waarom ik hem den „lordose-invloed in elken stand” doe ontkennen, aangezien ik zelf „tegenwoordig was bij het meten van het effect van den lordose-invloed van de beschreven staande houding”. De reden, dat ik op een dergelijke, toen niet cursief gedrukte, vraag in mijn vorig antwoord niet heb gereageerd, is dat ik destijds in mijn repliek heb getracht het persoonlijke te vermijden. Ik ben tweemaal aanwezig geweest bij dergelijke metingen van JONGES, gezamenlijk met prof. TREUB, maar succes werd toen niet verkregen.

En wanneer JONGES mijn opstel in het *Ned. Tijdschr. v. Geneesk.*, n^o. 2, nauwkeurig herleest, zal hij moeten inzien, dat ik hem nergens „den lordose-invloed in elken stand” deed ontkennen, en dat het woordje „alleen”, wat hij in zijn aanhaling onjuist cursiveerde, door mij als tegenstelling werd gebruikt van zijn opvatting, tegenover die van BAR, daar deze in de ligging van WALCHER ook aan de lordose invloed toekent. En dat de opvatting van JONGES door mij juist is weergegeven, erkent hij op bldz. 256.

Volgens de verhandelingen van het Amsterdamsche congres, werd toen reeds, dus vóór JONGES, door ENGELMANN er op gewezen, dat sommige natuurliefden de lordose in de praktijk brachten, terwijl WALCHER en CURRIER de langdurige ligging van WALCHER aanbevolen bij patiënten met matige verkorting der conjugata vera. Nergens heb ik dan ook beweerd iets in beginsel nieuws te hebben gevonden; ik vermeldde slechts eenige gunstige uitkomsten, verkregen door een praktische wijziging der ligging van WALCHER.

Onnauwkeurig las JONGES eveneens de, volgens hem, „onmisverstaanbare” aanhaling van EDGAR. Deze bepaalde immers de conjugata met „moderate flexion of the thighs”, en in „hanging WALCHER posture”, dus niet in de zuivere steensnedeligging en niet in geforceerde ligging van WALCHER. Evenmin maakte WALCHER gebruik van een geforceerde „Hängelage” (blz. 276, l. c.). JONGES schijnt dit er wel uit te kunnen lezen: „Ik zie tusschen bovenstaande (n. l. van EDGAR en WALCHER) cijfers, en de gemiddelden door BUÉ en BONNAIRE gevonden, volmaakte overeenstemming. WALCHER's ligging, geforceerd, vergroot de conjugata 5 mM.; steensneeligging verkleint haar 5 mM. *Vershil 1 cM.*”. Mijn bepaling der conjugata zal wel niet zoo heel veel met de wijze van EDGAR verschillen, daar het een ieder duidelijk moet zijn, dat bij meting in rugligging een lichte buiging in het heupgewricht onvermijdelijk is; maar

dit, of „moderate flexion” is iets anders, dan wanneer „die Kniee so weit al möglich gegen den Leib herauf gehalten” worden.

Wat betreft de betrouwbaarheid der metingen verricht aan lijken van vrouwen in het kraambed gestorven, zoo wil ik wijzen op het eigenaardige, dat BUÉ en BONNAIRE, evenals BAR, aanmerkelijk geringere uitkomsten hebben gekregen, dan bijna alle onderzoekingen aan levenden in het kraambed of op het einde der zwangerschap verricht (waaronder mededeelingen van een vergrooting van 1.5 cM.). BAR stelt dan ook zelf de vraag, of de uitkomsten aan zijn lijken verkregen, juist zijn, en of misschien op het oogenblik der baring een grootere beweeglijkheid bestond, hoewel bij dit niet vermoedt. Maar zal niet, wanneer tijdens de baring een voor den bekkeningang eigenlijk te groote schedel is ingedaald, waarbij dus van de beweeglijkheid in de bekkengewrichten zooveel mogelijk is gebruik gemaakt, de bewegelijkheid ook later grooter zijn, dan wanneer dit niet het geval is geweest, zooals bij de lijken van BAR e. a.

Wat betreft de vergrooting door mij waargenomen, wijs ik er nogmaals op, dat bij de meerderheid van mijn patiënten deze schommelde om $\frac{1}{2}$ cM., eens zeker iets minder was (patiënt IV), eens op $\frac{3}{4}$ werd geschat bij een vrouw met een zeer ruim bekken. Spreekt JONGES ook van de uitkomsten van EDGAR en WALCHER als van respectievelijk 8.5 en 13 mM., en 8 en 13 mM?

Met het bovenstaande, meen ik de opmerkingen van JONGES volkomen te hebben beantwoord.

Amsterdam, 7 Febr. 1910.

J. W. TJEENK WILLINK.

Wij meenen, dat nu dit vraagstuk voor onze lezers voldoende is toegelicht en sluiten hiermede derhalve de gedachtewisseling.

Redactie.

DE KNOOPSGATMETHODE TER RADIKAALOPERATIE VAN LIESBREUKEN.

Naar aanleiding van het stuk van collega LANZ in hetnummer van 5 Febr., getiteld: „De knoopsgatmethode ter radikaaloperatie van liesbreuken” wenschte ik de volgende vragen en opmerkingen te doen, daar ik ze in hoofdzaak ook acht van algemeen belang.

1^o. Gesteld ik verricht een breukoperatie, aan welker principe de naam van bijv. BASSINI of KOCHER is verbonden. Wanneer ik nu de omgeving der operatieplaats bijv. scheer in cijferachtvorm, of wanneer ik de huidsnede juist $4\frac{1}{2}$ cM. groot maak, of wanneer ik de snede in de aponeurose van den m. obl. ext. staak juist één millimeter voor het laterale begin van den ann. ing. ext., of wanneer ik de snede in deze aponeurose maak van lateraal naar mediaal in plaats van omgekeerd, in één woord wanneer ik een kleine wijziging breng in den gang der operatie, die met het eigenlijke wezen der operatie volstrekt niets heeft uit te staan, is het dan gewenscht om krachtens die onbeduidende wijziging te spreken van bijv. de cijferacht —, de $4\frac{1}{2}$ centimeter —, de „knoopsgat” —, de latero-mediale methode van de radikaaloperatie der liesbreuk?

2^o. Bestaat er in de heilkunde ergens een definitie van het begrip „de